

LBRIS

We know
books

ANNIE JACOBSEN

***SURPRINDE,
UCIDE,
DISPARI***

**ISTORIA COMPLETĂ A ASASINILOR, A ARMATELOR
ȘI A AGENȚILOR SECREȚI AI CIA**

Traducere din limba engleză
AURELIA ULICI

LITERA
București



Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Surprinde, ucide, dispare

Istoria completă a asasinilor, a armatelor și a agenților secreți ai CIA

Annie Jacobsen

Copyright © 2022 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză:

Aurelia Ulici

Editor: Vidrașcu și fiu

Redactori: Constantin Furtună, Georgiana Harghel

Corector: Rodica Crețu

Copertă: Flori Zahiu-Popescu

Tehnoredactare și prepress: Bogdan Coscaru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

JACOBSEN, ANNIE

Surprinde, ucide, dispare. Istoria completă a asasinilor,
a armatelor și a agenților secreți ai CIA / Annie Jacobsen ;

trad. din lb. engleză de Aurelia Ulici – București : Litera, 2022

ISBN 978-606-33-8922-1

I. Ulici, Aurelia (trad.)

Cuprins

Nota autoarei despre surse	11
Prolog	15

PARTEA I

1941

1. O instituție pentru un război lipsit de scrupule	23
2. <i>Tertia Optio</i>	43
3. Atac-surpriză în Coreea	51
4. Forțele speciale	70
5. „Distruge și domină” în Guatemala	78
6. Regi, șahi, monarhi și nebuni.	92
7. Biroul afacerilor lichide al KGB.	106
8. Green Light	115
9. Grupul Special.	128

PARTEA A II-A

1961

10. Capacitatea de asasinare	145
11. JFK, KIA	156
12. Grupul de studii și observații.	175
13. Ucide sau capturează	187
14. Beretele Verzi	205
15. Răzbunarea	226
16. Libia colonelului Gaddafi.	245

1981

17. Reagan și neutralizarea preventivă	265
18. Asasini parașutați, Saddam Hussein și Osama bin Laden	289
19. Operațiunea Furtuna Iubirii	307
20. Carlos Șacalul	318
21. Inginerul	332

PARTEA A IV-A

2001

22. Război în Afghanistan	355
23. Înfurie fiara	372
24. Război în Irak	385
25. Imad Mugniyah.	403
26. Zona crepusculului moral.	412
27. Războiul drept.	432
28. Mâna din umbră	448
Epilog	467
Mulțumiri	471
Bibliografie.	475
Note	501
Indice	553

Pentru Kevin

Capitolul 1

O INSTITUȚIE PENTRU UN
RĂZBOI LIPSIT DE SCRUPULE

Era prima duminică din decembrie 1941 și băiatul care vindea floricele de porumb la o tarabă închiriată la Strand Theater din Bastrop, Texas, abia împlinise 12 ani. Numele lui era William Dawson Waugh, dar toată lumea îi spunea Billy.

Puțin după ora 2 după-amiază, șeriful Ed Cartwright intra în cinematograful cu o expresie îngrozitoare pe față. I-a spus lui Billy Waugh să urce la etaj, să le zică operatorilor să oprească filmul și să aprindă luminile. Urcând treptele câte două, Waugh a făcut ce i s-a cerut. De la înălțimea cabinei operatorilor a privit sala plină de spectatori care încrețeau ochii și se plângeau de întreruperea filmului. Apoi șeriful Cartwright a urcat pe scenă și toată lumea a tăcut.

— Ascultați-mă cu atenție! a spus șeriful. Japonezii tocmai au atacat Pearl Harbor.¹

Flota americană din Pacific fusese distrusă și mii de americani muriseră. Ce urma să se întâmple putea presupune oricine, a zis șeriful, dar era imprudent să se excludă posibilitatea unui alt atac. Șeriful Cartwright le-a spus tuturor să se întoarcă acasă și să acopere ferestrele cu un material camuflant. Să asculte postul de radio și să se informeze.

Billy Waugh a rămas în urmă, privind mulțimea ieșind din sală. După ce a terminat curățenia, s-a întors acasă, unde locuia cu mama lui, Lillian, profesoară cu jumătate de normă, și sora lui mai mare, Nancy. A doua zi, Congresul a declarat război Japoniei. La trei zile după asta, Adolf Hitler a declarat război Statelor Unite, apoi

Congresul a declarat război Germaniei și Italiei. Cu America în război cu toată lumea, Billy Waugh și-a jurat: într-o zi am să plec și eu la luptă.

Ziua în care Pearl Harbor a fost bombardat într-un atac-surpriză i-a rămas întipărită în minte. La vremea aceea, în 1941, Billy Waugh știa mai multe despre război decât majoritatea băieților de 12 ani. Devora informațiile din jurnalele de actualități care rula înaintea filmelor la Strand Theatre. Campania Blitzkrieg a lui Hitler, sau războiul-fulger, l-a uluit. Ideea unui război total, a victoriei totale, indiferent de preț în vieți omenești, era năucitoare și înspăimântătoare.

„Nu dreptatea contează, ci victoria“, le spunea Hitler generalilor săi. „Acționați brutal! [...] Fiți duri și nemiloși, [...] succesul celor mai buni [se obține] prin forță!“²

Dintre toate tacticile și tehnicile folosite de naziști la invadarea Europei Occidentale, îndrăzneala unităților de parașutiști (*Fallschirmjäger*) l-a înmărmurit pe Billy Waugh. Filmele de actualități înfățișau comandourile de naziști sărind din avioane și parașutându-se în teatrele de război pentru a lansa atacuri-surpriză mortale. A urmat atacul cu planele asupra fortăreței belgiene Eben Emael³, considerată cândva cea mai de nepătruns fortăreață din lume. 78 de parașutiști naziști, manevrând planele și înarmați cu aruncătoare de flăcări, au aterizat pe acoperișul fortăreței și au luat prin surprindere 650 de apărători belgieni – o victorie în urma căreia armata belgiană nu s-a mai redresat niciodată. La o lună după ce naziștii au capturat Eben Emael, armata SUA și-a creat propria divizie de parașutiști la Fort Benning, în statul Georgia, prima din istoria Americii.

În fiecare clipă liberă pe care Billy Waugh o avea între școală și cele trei slujbe – vânzător de ziare, magazioner și responsabil de mașina de făcut floricele –, aduna informații despre aceste trupe de parașutiști ale SUA. A aflat că elementele cele mai importante pentru un salt reușit cu parașuta erau bocancii. Erau înalți până la jumătatea pulpei, cu șireturi din piele netăbăcită și cusături peste bombeu. Billy Waugh a început să se concentreze pe achiziționarea unei perechi.

Tatăl alcoolic murise de ciroză când Billy avea zece ani. Bani pe care îi câștiga la slujbele de după școală ajungeau la mama lui, ca s-o ajute cu cheltuielile familiei. Acum, cu un obiectiv clar în minte, a început să pună deoparte monedele de cinci și de zece cenți pe care le câștiga. Când a adunat în sfârșit șapte dolari, a făcut autostopul 50 de kilometri până la Austin și și-a cumpărat o pereche de bocanci de parașutist. În culmea fericirii, s-a simțit cu un pas mai aproape de ziua în care avea să devină parașutist. Era perfect!

Dincolo de Atlantic, în Europa, războiul făcea ravagii. Era 27 mai 1942, iar în cartierul praguez Holešovice, un general nazist care călătorea într-un Mercedes Benz blindat fusese ținta unui asasinat. SS-*Obergruppenführer** Reinhard Heydrich era un fel de Ianus: blond cu ochi albaștri, frumos, cu pielea fină și albă ca a unei păpuși de porțelan, era, în același timp, și un monstru, crud și sadic peste măsură. Șeful lui, Adolf Hitler, îl descria pe Heydrich ca pe un om cu o inimă de oțel. O unitate secretă din serviciile de informații britanice plănuia să-l lichideze. Planul asasinatului fusese numit Operațiunea Anthropoid.

Ascunși după o colină, nu departe de locul pe unde trecea Mercedesul lui Heydrich, așteptau doi asasini instruiți de britanici. Jan Kubiš și Josef Gabčík, doi tineri cehi de 20 și ceva de ani, erau membri ai unei unități britanice secrete de comando care funcționa în interiorul Serviciilor Secrete britanice, Secția 6 – MI6. Numai câțiva oameni știau că aceste unități de comando făceau parte dintr-o armată paramilitară clandestină care acționa sub denumirea anostă de acoperire de Special Operations Executive – Direcția de Operațiuni Speciale. Kubiš și Gabčík fuseseră alocați Diviziei D (de la distrugere) a SOE, iar activitatea lor se baza pe tactici de război neconvențional, numit și război de gherilă.

* Grad din *Waffen-SS* echivalent celui de general-locotenent din armata română (n.red.)

Existența SOE era o sursă de mari controverse în lumea militară britanică. Majoritatea generalilor britanici credeau că războiul era înainte de toate o chestiune de cavalierism și de onoare. Că lupta trebuia dată în concordanță cu legile războiului. Cu toate că nici măcar un singur document nu poate fi identificat ca sursă din care să fi evoluat legile războiului, sursa codurilor moderne de conduită este Codul Lieber⁴, un set de 157 de reguli scris de avocatul și profesorul universitar Francis Lieber în timpul Războiului Civil American. Promulgate pe 24 aprilie 1863 de președintele Abraham Lincoln ca Ordinul general nr. 100, aceste reguli aveau rolul de a reprezenta un cod uniform de conduită care să reglementeze comportamentul armatei Uniunii, al armatei confederate și al armatelor din Europa. Regulile au fost ulterior extinse prin rezoluțiile Convenției de la Haga, din 1899 și 1907. Regula 148 din Codul Lieber interzice explicit asasinatul. „Națiunile civilizate privesc cu groază ofertele de recompensă pentru asasinarea dușmanului ca pe o revenire la barbarie“, scria Lieber. Luptătorii de gherilă erau etichetați ca dușmani „perfizi“⁵ și, astfel, fără drept la protecția legilor războiului.

Războiul, la fel ca sportul, trebuia să fie un joc civilizat. Războiul de gherilă era cel mai lipsit de noblețe, fiind bazat pe principii reprobabile, precum sabotajul și subversiunea. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, sabotajul însemna să arunci în aer trenuri, poduri și fabrici în spatele liniilor inamice – situații în care civilii erau probabil uciși. Subversiunea, sau subminarea autorității unei forțe de ocupație, implica o multitudine de manevre murdare și de acte perfide, inclusiv asasinatul. Dar prim-ministrul Winston Churchill credea că Divizia D din SOE era necesară și a aprobat personal fiecare misiune pe care aceasta a întreprins-o. Pentru că războiul de gherilă, în general, și operațiunile SOE, în special, erau considerate lipsite de scrupule, SOE a devenit cunoscută sub numele de Ministry of Ungentlemanly Warfare, Ministerul Războiului Mitocănesc al lui Churchill.

Trupe de comando precum cea a lui Kubiš și Gabčík au fost antrenate să se infiltreze în teritoriile ocupate de dușman, să întreprindă

operațiuni de tip lovește-și-fugi și apoi să dispară. Obiectivul pe termen scurt al eforturilor lor era să creeze o stare de paranoia printre oficialii naziști și să stimuleze mișcările de rezistență clandestine. Pe termen lung, scopul SOE era să pregătească câmpul de luptă pentru o viitoare invazie a Aliatilor.

În Cehoslovacia ocupată de naziști, SS-*Obergruppenführer* Reinhard Heydrich era la comandă. De asemenea, era unul dintre cei mai influenți și puternici generali din uriașa mașină de război nazistă. Heydrich îi era subordonat direct lui Heinrich Himmler, ambițiosul, sadicul *Reichsführer** a cărui ticăloșie nu cunoștea limite. Heydrich a creat și supervizat *Einsatzgruppen*, escadroanele de exterminare ale căror 3 000 de membri au împușcat și ucis în timpul războiului peste un milion de bărbați, femei și copii. A fost unul dintre principalii arhitecți ai Soluției Finale și a inițiat personal deportarea și uciderea în masă a evreilor europeni. În 1942 era în fruntea listei de ținte ale SOE.

În SOE, operațiunea de asasinare a lui Heydrich a fost gestionată în comun de doi oameni, generalul-maior sir Colin McVean Gubbins, un erou decorat al Primului Război Mondial și directorul de operațiuni al SOE, și František Moravec, fostul șef al informațiilor militare cehoslovace, aflat în acel moment în exil, în Anglia.⁶ Ca în cazul celor mai multe dintre comandourile SOE, Jan Kubiš și Josef Gabčík fuseseră aleși pentru curaj, istețime și dorința de a ucide fără milă. „Întreaga artă a războiului de gherilă constă în a lovi dușmanul unde se așteaptă mai puțin și, de fapt, unde este cel mai vulnerabil“, își instruia Gubbins oamenii. „Provocați cele mai mari distrugerii în cel mai scurt timp și fugiți.“⁷

SOE considera asasinatul o artă întunecată necesară, un mod de a slăbi strânsoarea cu care țineau naziștii puterea. O operațiune de succes cerea luni de planificare din partea lui Gubbins și Moravec, urmate de luni de antrenament intens și de simulări pentru Kubiš și Gabčík. Mare parte din această muncă s-a desfășurat într-un centru

* Grad din *Waffen-SS* echivalent celui de mareșal din armata română (n.red.)

secret al SOE, în Scoția, al cărui nume de cod era Centrul de Antrenament STS 25. Aici, asasinii erau antrenați în tactici de război de gherilă, inclusiv luptă corp la corp, tir de precizie, acoperire și disimulare și fabricarea manuală a bombelor. Învățau să citească hărți și să descifreze coduri, dar și cum să taie gâtul unei santinele sau al unei gârzi fără nici cel mai mic zgomot. Primind în sfârșit undă verde, Kubiš și Gabčík au fost transportați la adăpostul întunericului de un pilot britanic și un echipaj de cinci persoane. Au sărit din avion deasupra unui sat chiar la est de Praga și s-au parașutat în spatele liniilor inamice. Ajunși în siguranță pe pământ, cei doi s-au întâlnit cu luptătorii din Rezistență, care i-au ascuns până când au fost pregătiți să atace. Momentul a venit pe 27 mai 1942.

Acolo, în cartierul Holešovice ocupat de naziști, Kubiš și Gabčík stăteau întinși, camuflați în iarbă. Ajunseseră în zona vizată cu bicicletele, acum ascunse într-un pâlce de copaci din apropiere. Fiecare avea un pistol în buzunar. Gabčík ducea și o mitralieră Sten. Kubiš ținea arma asasinatului: o grenadă antitanc special modificată de expertul britanic în explozivi Cecil Clarke. Mica bombă⁸ trebuia să fie suficient de puternică pentru a distruge blindajul Mercedesului lui Heydrich, astfel încât să-l omoare, dar și destul de ușoară ca să poată fi lansată precis de Jan Kubiš.

În vârful colinei de deasupra asasinilor a clipit o oglindă de semnalizare. Mercedesul lui Heydrich fusese reperat de un complice ceh, Josef Valčík. În scurt timp, mașina avea să se ivească de după colț și să se apropie de locul unde erau ascunși Kubiš și Gabčík. Planul fusese pregătit cu meticulozitate. Geografia locului era în așa fel încât, la mijlocul colinei, drumul cotea într-un viraj în ac de păr, ceea ce însemna că șoferul lui Heydrich urma să fie obligat să frâneze și să încetinească. Kubiš și Gabčík aveau cinci secunde la dispoziție să-l ucidă pe Reinhard Heydrich și să fugă.

În timp ce mașina cobora pe colină, asasinii au putut vedea că Mercedesul 320 Cabriolet B era cu plafonul complet ridicat. Cu ocazia oferită pe tavă, Gabčík s-a ridicat, a tras piedica mitralierei Sten și s-a grăbit spre unghiul cel mai ascuțit al virajului.⁹ Când Mercedesul

a frânat, Gabčík a ținut și a tras, pregătindu-se pentru rafala puternică a armei de foc. În schimb, a urmat un rateu catastrofal. Nimic altceva decât un clic neputincios al armei care nu a reușit să tragă. Gabčík stătea acum în picioare, în drum, expus mortal.

Șoferul lui Heydrich a frânat brusc până a oprit de tot automobilul. SS-*Oberscharführer** Johannes Klein era un șofer și un bodyguard impunător. Înalt de aproape 1,90 metri, era antrenat în arta conducerii tactice militare. Dacă ar fi urmat protocolul celui de-al Treilea Reich, Klein ar fi accelerat și ar fi mers mai repede. Dar se pare că Heydrich i-a ordonat lui Klein să oprească mașina. Cu Gabčík încă în picioare lângă Mercedes, Heydrich și-a scos pistolul Luger din toc, s-a ridicat în cabrioletă și a început să tragă în Gabčík. Ce nu și-a dat seama Heydrich era că un al doilea asasin instruit de SOE se afla în apropiere.

Jan Kubiš a intrat în acțiune. Urmând protocoalele însușite în timpul lunilor de antrenament pentru misiunile de comando, a înaintat și a aruncat dispozitivul incendiar în Mercedesul lui Heydrich. În haosul momentului, a ratat. În schimb, bomba a explodat izbindu-se de aripa din spate-dreapta a mașinii, ridicând în aer cioburi de sticlă și așchii de metal care l-au rănit pe Reinhard Heydrich. Fără să-și dea seama că fusese rănit, Heydrich a ieșit din mașină și a continuat să tragă. Aruncând mitraliera defectă, Gabčík a ripostat cu pistolul. Înfuriat, Heydrich s-a aruncat spre asasinul său, în timp ce Gabčík a încercat să se adăpostească în spatele unui stâlp de telegraf. Fumul de după explozia bombei s-a împrăștiat, iar Kubiš a apărut cu o rană sângerândă la cap. Un martor a povestit că sângele îi curgea șiroi pe frunte, intrându-i în ochi. Klein a ieșit din mașină și a început să tragă în Kubiš. În mod neașteptat, pistolul bodyguardului s-a blocat și el, dându-i lui Kubiš timp să fugă.

Gabčík a rămas ținut de stâlpul de telefon, angajat într-un schimb mortal de focuri cu Heydrich. Dar, în timp ce Heydrich înainta, continuând să tragă în Gabčík, s-a prăbușit brusc și dramatic

* Grad din *Waffen-SS* echivalent celui de plutonier din armata română (n.red.)

pe drum. Resturile bombei îi pătrunseseră prin piele și îi atinseseră organele vitale. Puternicul adjunct al lui Hitler zăcea rănit pe asfalt, incapabil să se miște.

– Pune mâna pe ticălosul ăla! a urlat Heydrich la Klein, arătând în direcția lui Gabčík, care fugea.

Șoferul i-a urmărit pe asasini, care alergau într-un spațiu deschis din apropiere, lăsându-l pe Heydrich să se zvârcolească de durere pe drum. Kubiš și Gabčík au scăpat.

Heydrich a fost transportat de urgență la spitalul Bulovka din vecinătate, unde trei dintre medicii naziști cei mai de seamă au venit să-l consulte. Theodor Morrell, medicul personal al lui Hitler, Karl Brandt, comisar de sănătate nazist, și Karl Gebhardt, chirurgul-șef al *Waffen-SS*, au tras concluzia că diafragma lui Heydrich a fost ruptă și că fragmente de grenadă îi străpunseseră coloana vertebrală – răni care nu amenință viața în mod obligatoriu. Dar cei trei medici au ignorat faptul că fragmente mici de păr de cal din tapițeria scaunelor Mercedesului intraseră în splina lui Heydrich.¹⁰ Câteva zile mai târziu, pe 4 iunie 1942, omul cu inima de oțel murea de septicemie.

Când a aflat de asasinarea lui Heydrich, Hitler a înnebunit de furie. În cercul de apropiați, l-a învinovătit pe Reinhard Heydrich pentru neglijența propriei morți. „Atâta vreme cât creează ocazii nu doar pentru hoți, dar și pentru asasini, astfel de gesturi eroice, cum ar fi să te plimbi într-un vehicul deschis, care nu este blindat, sau să mergi pe stradă fără gărzi, sunt, pur și simplu, o prostie care nu slujește deloc patriei-mamă“, a spus Hitler în ziua morții lui Heydrich. „Nu pot spune despre faptul că un om de neînlocuit ca Heydrich s-a expus singur unui pericol inutil decât că a fost prostesc și idiot.“¹¹ Public, Hitler a cerut răzbunare. Faptul că asasinii reușiseră să scape și să se ascundă era o insultă inadmisibilă pentru al Treilea Reich. La funeraliile lui Heydrich de la Berlin, Hitler le-a ordonat oamenilor lui de la Praga să-i găsească pe asasini sau să suporte consecințele.

Represaliile au fost brutale, aleatorii și extinse. „Ideea barbară era să îngrozească poporul ceh distrugând complet un sat, la întâmplare“, spunea František Moravec, fost șef al serviciului cehoslovac de

informații militare și omul care îi antrenase pe asasini. La nord-est de Praga, Gestapoul a înconjurat satul Lidice, i-a adunat pe toți cei 173 de bărbați care trăiau acolo și i-a executat în piața satului. 300 de femei și copii au fost trimiși în lagărul de concentrare de la Ravensbruck, pentru a fi exterminați. Casele din sat au fost incendiate, apoi au fost puse la pământ cu buldozerele până nu a mai rămas nici o urmă. „Operațiunea a fost executată cu o asemenea minuțiozitate, încât inclusiv cei care nu se aflau în sat în noaptea dezastrului au fost cu timpul localizați și executați“, a spus Moravec.

A fost oferită o recompensă de un milion de mărci germane pentru informații despre asasini. Un colaborator local al naziștilor, pe nume Alois Kral, a dezvăluit că Jan Kubiš și Josef Gabčík se ascundeau în subsolul unei biserici ortodoxe ruse din Praga. Comandourile naziste au năvălit în biserică și, când au stabilit că Kubiš și Gabčík se aflau în tunelurile de dedesubt, au inundat subsolul cu apă. Kubiš a încercat să scape luptând, dar a fost rănit mortal. Gabčík, știind că va fi curând omorât sau capturat, a înghițit o pastilă de cianură pe care o primise de la SOE. Trupurile ambilor bărbați au fost recuperate și aruncate într-o groapă comună.

Represaliile nu s-au oprit la Lidice. Cinci zile mai târziu, naziștii au făcut o razie în Ležáky, după ce au aflat că un mesaj radio pe unde scurte către britanici fusese emis din sat. Toți cei 33 de locuitori și copiii lor au fost uciși. În săptămâna care a urmat, 115 oameni acuzați că ar fi membri ai rezistenței cehe au fost executați. Succesorul lui Heydrich, generalul SS Kurt Daluege, s-a lăudat că în timpul represaliilor pentru uciderea lui Reinhard Heydrich au fost executați 1 331 de cetățeni cehi, iar alți 3 000 de evrei – exterminați. A meritat? 5 000 de cehi¹² „au plătit cu viețile lor pentru moartea unui singur nazist nebun“, se plângea Moravec după război.

În 1945, după capitularea Germaniei, Moravec s-a întors la Praga pentru a vorbi cu Alois Kral, întemnițat în așteptarea procesului pentru colaborarea cu naziștii.¹³

– Salut, frate, i-a spus sarcastic Kral lui Moravec când cei doi s-au întâlnit.

– Frate? a întrebat Moravec uluit.

– Eu am omorât doi cehi. Tu ai omorât 5 000. Care dintre noi va fi spânzurat? a întrebat Kral.

Kral a fost cel spânzurat; generalul Moravec a asistat la execuție. Cehoslovacia devenise deja parte a blocului comunist sovietic. După execuție, Moravec s-a îndepărtat, apoi s-a oprit să pună o întrebare unui funcționar comunist – un ceh –, un om care cunoștea cazul Heydrich.

– Sunteți amabil să-mi spuneți unde sunt îngropați Kubiš și Gabčík? a întrebat Moravec.

– Nicăieri, a venit răspunsul brutal. Nu există nici un mormânt. Voi, cei care le-ați pupat picioarele britanicilor, n-o să vă folosiți de scuza asta ca să ridicați o statuie și să depuneți coroane. Eroii cehi sunt comuniști acum.¹⁴

Și așa a fost. Războaiele se termină. Unii înving, alții pierd. Unii pleacă acasă. Alții cad victime. Scăpați de sub stăpânirea nazistă, cehii trăiau sub un guvern condus de comuniști, care răspundea în fața unui alt tiran, Iosif Stalin.

Pentru a doua oară în zece ani, František Moravec a fugit din țară, de data asta în America. Acolo, fostul șef al informațiilor militare cehoslovace s-a angajat pe un post de consilier în Departamentul Apărării al SUA, unde a lucrat până a suferit un atac de cord, în 1966. A murit în parcare la Pentagonului, pe scaunul din față al mașinii sale.

Pentru SOE, asasinarea lui Reinhard Heydrich a fost necesară și justificată. Scena uciderii unui general nazist de seamă a fisurat blindajul mașinii de război naziste. Pentru cehi, a făcut ca puternicul să pară slab. În interiorul celui de-al Treilea Reich, operațiunea meticuloasă planuită și executată a asasinării a stârnit teama și paranoia printre alți oficiali naziști. Când Winston Churchill a fost informat despre Operațiunea Anthropoid, și-a exprimat aprobarea. Se spune că, atunci când președintele SUA, Franklin Roosevelt, a întrebat dacă britanicii avuseseră de-a face cu asasinarea lui Heydrich, Churchill a făcut cu ochiul.

La Washington, un general în retragere din Primul Război Mondial și decorat cu Medalia de Onoare, pe nume William J. Donovan, încercase ani la rând să-l determine pe președintele Roosevelt să autorizeze o organizație specializată în războiul neconvențional după modelul SOE. La două săptămâni după asasinarea lui Reinhard Heydrich, Donovan și-a văzut visul împlinit. Astfel, prin Ordinul Executiv 9182, s-a născut Office of Strategic Services (OSS) – Biroul de Servicii Strategice –, un secret bine păzit la vremea aceea, dar foarte cunoscut acum ca predecesor din timpul războiului al CIA.¹⁵ Sub autoritatea șefilor de stat-major interarme, OSS avea să lucreze în parteneriat cu SOE.¹⁶ William J. Donovan a fost numit director și, la câteva zile după înființare, recrutarea pentru OSS era în plină desfășurare.

În Fort Polk, Louisiana, ofițerul Aaron Bank, din armata SUA, în vârstă de 40 de ani, era agitat și plictisit. Trecuseră 17 luni de la atacul mârșav asupra Pearl Harbor și tot atât de când Bank ceruse să plece în misiune. Ardea de nerăbdare să lupte, dar în ochii armatei SUA Aaron Bank era prea bătrân. Așa că, în schimb, a fost repartizat la un batalion feroviar, pentru a-i supraveghea pe soldații care montau șinele ce urmau să lege Fort Polk de Camp Claiborne, aflat la 80 de kilometri depărtare. „Cu misiuni ce îmi aduc atât de puțină satisfacție, moralul meu este la pământ“, îi spunea el unui prieten.

Într-una din zilele primăverii lui 1943, trecând pe lângă cortul adjutantului, Bank a observat o notă la avizier.¹⁷ Armata căuta voluntari. Nota spunea: „Probabilitatea unei misiuni periculoase, garantată!“ Cunoașterea francezei sau a altei limbi europene era singura cerință, dar doritorii trebuiau să se califice ca parașutiști.

„Pulsul mi-a luat-o razna“, își amintea Bank mai târziu, „se arăta o rază de speranță.“ Vorbitor fluent de franceză și dornic să sară din avioane, Bank s-a înscris. Câteva zile mai târziu a primit ordinele. Trebuia să se prezinte la Clădirea Q din Washington, în haine civile. Aaron Bank nu știa încă, dar fusese repartizat la OSS, la Divizia Operațiuni Speciale, echivalentul american al Diviziei D din